

tíðindablaðið

sosialurin

Útgevari: P/f Sosialurin
 Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
 Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
 Blaðfólk: Hogni Djurhuus og Randi Jacobsen
 Uppseting: P/f Sosialurin
 Prent: P/f Pressan 1981

Argjavegur 26,
3800 Argir.Postsmoga 76,
3800 Tórshavn.

Telefon 118 20.

Talan er ikki um komandi og farandi kreppu

FYRI NØKRUM vikum síðani var landsstýrismaðurin í fiskivinnu-málum í útvarpinum í sambandi við stöðuna hjá flakavirknum. Hann varð spurður um fiskivinnan er í kreppu. Svarið var at alt samfelagið er í kreppu.

HESUM HEVUR landsstýrismaðurin púra rætt í. Samfelagið er í kreppu. Hetta er ikki nakað sum landsstýrismaðurin í fiskivinnu-málum bara hevur slongt út. Hetta erheldur ikki nakað sum bara sldstøðuflokkarnir á tingi og bløð teirra siga. Hetta siga fremstu serfrøðingarnir í fíggar- og búskaparmálum. Her kunnu vit t. d. nevna ráðgevarandi nevndina viðvíkjandi Føroyum. Í tí nevndini, sum er sett av forsætisráðnum, sita fremstu serfrøðingarnir í fíggar- og búskaparmálum í Danmark.

TEIR HAVA IKKI grett eitt orð um komandi og farandi trupulleikar. Teir hava heldur ikki grett orð eitt orð um komandi og farandi kreppu í vanligari merking. Soleiðis roynir løgmaður kortini at tulka stöðuna. Men serfrøðingarnir siga nakað annað. Teir siga at vit eru á veg út av eggini á luksusklassa. Vit koyra eina vandamikla koyring við avgrundini sum máli. Og um orsökina til hesa vandamiklu koyring siga teir, at uttanlandsskuldin er ov stór, at skipafløgupolitikkurin hjá landsstýrinum er skeivur, at gjaldsjavnahallið er ov stórt og at stuðulin til fiskivinnuna er ov stórur.

OG SJÁLVANDI ER hetta rætt. Eftir fyri árum er nettoskuldin í út-londum vaksin úr 1 mia. kr. uppí lakar 4 mia. kr. Rokna vit hetta uppá hvønn íbúgva í landinum er uttanlandsskuldin økt úr 22.000 kr. uppí meira enn 70.000 kr. í part. Í 1980 var uttanlandsskuldin 33 pst. av bruttotjóðarúrtøkuni. Í dag er hon 60 pst. av bruttotjóðarúrtøkuni. Lutfalsliga er uttanlandsskuldin vaksin mun-

oddagrein

andi meira enn bruttotjóðarframleiðslan. Tað sigur seg sjálvst at hetta er ein sera vandamikil gongd. Ein hættislig stöða.

TAÐ SAMA ER galdandi viðvíkjandi gjaldsjavnahallinum. Hetta vistu vit annars á í blaðnum hós-dagin. Tá javnaðarflokkurin misti leiðsluna av landsins stýri í 1980 høvdu Føroyar eitt gjaldsjavna-hall uppá einans 73 mió. kr. Í dag er hetta hall komið uppá 695 mió. kr. Tað vil siga, at gjaldsjavna-hallið er niggjufaldað, síðani borg-arliga samgongan undir leiðslu sambandsflokksins tók við.

UM EIN SLAKAN mánaða verður lógtingsval. Spurningurin er tí um teir somu flokkarnir skulu halda fram at stýra landinum og um tann skeiva gongdin harvið skal halda fram. Ella skulu vit lata aðrar taka ábygdina og vanda gongdina soleiðis at vit sleppa burtur úr kreppuni. Hetta stendur upp til veljaran at avgera. Javnað-arflokkurin er til reiðar at taka ábyrgdina. Flokkurin hevur eisini gjørt sær greitt, hvussu vit skulu vanda gongdina og hvussu vit skulu stýra burtur úr kreppuni.

SJÁLVANDI SKULU vit spara mest møguligt. Lántøkurnar uttanlands mugu avmarkast soleiðis at uttanlandsskuldin ikki veksur enn meira. Bruttotjóðarúrtøkan má vaksa munandi soleiðis at uttanlandsskuldin gerst lutfalsliga minni partur av bruttotjóðarúrtøkuni enn hon er í dag. Bruttotjóðarúrtøkuna vaksa vit m. a. við at góðska okkara út-flutning munandi meira. Og tað verður avgjørt neyðugt at vit fremja munandi broytingar í okk-ara sölupolitikki.

VIT SKULU SPARA, góðska og selja okkum burtur úr kreppuni. Javnaðarflokkurin átekur sær at skipa fyri hesum arbeiði. So stendur tað upp til tín at avgera um javnaðarflokkurin sleppur at skipa fyri í hesum stóra og krevjandi arbeiði. Vilja tit burtur úr kreppuni verður X settur við javnaðarflokkinn.

NATO ud?

Lagtinget har vedtaget, at Færøerne ikke skal være medlem i nogen militær sammenslutning — heller ikke NATO.

Enkeltpersoner, såvel som grupper her på øerne har gjort et stor arbejde for, at lagtingsbeslutningerne bliver en realitet.

Ud med NATO og hvad så?

Dette i relation til den frækhed, som tre russiske fartøjer udviste i Nolso fjord for kort tid siden — en adfærd som ikke er normal for almindelige fiskeskibe og som næppe vil kunne lade sig gøre andet steds end netop på Færøerne.

Målet for de russiske trawlers aktivitet, var et udenlandsk skib, som de helt tydeligt gjorde

observationer over.

Samtidig demonstrerer disse russiske trawlere, at de er her i samme øjeblik, der sker noget ud over det normale, denne gang en isbryder.

Dette, at russiske trawlere, som en naturlig ting driver spionage mod ankomende udenlandske skibe i indre færøske farvande — deres store antal skibe på Skálafjorden, samt afprøvning af mini-u-både samme sted for nogle år siden, burde give stof til eftertanke — ikke mindst det seneste, nemlig et fremmed fly i lav højde over øerne midt om natten.

Lagtingsbeslutningerne vedr. NATO, samt den opbakning disse har fået fra yderligstgående kræfter i

herværende partier, har virkelig båret »frugt«.

Forholdet Færøerne-NATO er blevet et ømt punkt.

Denne situation, som er opstået synes at blive udnyttet godt fra anden side.

Om Færøerne er ved at sælge sig selv, bevidst eller ubevidst — og til hvem, er for vælgerne og dermed den færøske befolkning allervigtigste punkt at tage med i sine overvejelser til kommende lagtingsvalg. Dette ikke mindst i relation til om debatten vedr. undergrunden og selvstændigheden fremover skal være relevant.

H. Christensen

Erkvisni

Tað var Sigfríður Olsen, sum í Sosialinum 2. í hesum gjørdi tað »mistak«, at skriva nøkur rámandi orð um ein fyrrverandi »stuðul« í Vága Javnaðarfelag, sum til seinasta val stillaði upp fyri Framburðs- og Fiskivinnuflokk-in, men til komandi val verður valevni á fólka-flokkslistanum.

Her fari eg í part við Sigfríða. Hetta líkist mest einum »karneval« og visir ikki nakað serligt politiskt álvarssmi — ella — man hetta vera tað, tey kalla »at avansera«.

Nokk um tað! hesin greinastubbi hevur vakt slíka ósking, at tað sær út til, at hann hevur traðkað onkran á tærnar, ella helst fleiri, tí tveir loypa á fótur í Dagblaðnum 5. oktober — so skjótt reagera teir »radikalur«.

Annar heldur, at tað er eitt keðiligt lesarabræv, og er tað nokk eisini eftir hansara metan, men um hann lesur tað, sum stendur beint omanfyri hansara egnu í Dagblaðnum, sær hann eitt, sum er minst

líka keðiligt. Hann, ið hetta skrivar, er helst núverandi fólkklokkstingmaður okkara.

Hann er kanska firtin yvir, at tað ikki er kunngjørt, at hann eftir at hava verið fólkklokkstingmaður í eina tíð, gjørdist stillari á sambandslistanum til næstseinasta væl.

Tað hoyrdist, at hann til seinasta val var kosin kandidatúr á sambandslistanum, men tá hann fekk tilboð frá fólkklokk-inum at vera valevni hjá teimum, ja, so hoppaði hann av, tí soleiðis metti hann seg at hava bestu treytirnar at koma á ting.

Hetta eru so okkara »radikalur« sjálvstýris-menn í dag.

I ovaru grein í Dagblaðnum verður m. a. sagt, at tað er leið javnaðarmanna »út til vinstru«, sum Vága veljarar ikki tola. Hetta er, sum hann skilur tað, arbeiðsloysisstuðul, barsils-orlov fyri menn og tiltik.

Eg eri heilt samdur við tingmannin um, at har skal vera eitt mark. Líka so ósamdir eru vit um, at

høgrarákið skal verða óavmarkað, men tað sæst ikki nógv til í lötuni.

Hevur nú ein arbeiðsleysur ikki rætt til at livbjarga sær, i einum, (sum hann sjálvur kallar tað) demokratiskum landi, meðan ein annar kann innheinta fleiri árslønr? Og fyri tað næsta, »Hvussu nógv er útgildið úr landskassanum til hesi, eftir hansara metan, ótíttalandi endamáli?«

Tað eru teir, sum hava slanguna djúpt í kassanum og súgva eftir fíggarstöðuni í lötuni, alt ov dúgliga.

Teir áttu at verið seinir til at meinskast inn á tey, sum eru illa fyri.

Dagblaðið hevur í sama nr. eitt orðatak eftir Mark Twain, soljógandi: »Menniskjan er einasta djórið, ið rodnar, og sum hevur nakra sum helst orsök til tað.

Hetta man helst ikki vera galdandi fyri nakrar av fólkklokksmenninum.

Einn annar javnaðarmaður

Fyrspurningur til

Landsverkfrøðingin

Her í Vági hevur kommunan asfalterað nakað inni í bygdini. Hetta var eisini neyðugt.

Uppmerkingar so sum hávatenn, gongurásir, parkeringsseki v. m. eru tó ikki fingnar frá hondini enn.

Frá Marknøyri, har landsvegurin tekur við og út íggjumal Neslið er eisini asfalterað. Tjúkt lagt er lagt oman á veg-

in, men báðumegin við hava vit afturfyri fingið djúpar og vandamiklar gryftar í 3/4—1 metra breidd.

Spurningur mín til Landsverkfrøðingin skal tí vera: Er ætlanin at lata hesar deydsefellur liggja opnar so leingi áfrat, at vanlukkan er hend?

Annars ljóðar her, at skervur skal latast niður ímillum veg og jafðaran,

men hvi ikki asfalt eisini har.

Gott er at vegirnir verða hildnir í góðum standi, men satt at siga so undrar tað onnur enn meg, at neyðugt skal vera við øllum hesum nýggja asfaltinum omaná vegin, sum annars eru í besta standi — eitt nú í Eysturoynni og aðrastaðni við.